

Uutisia ja tiedonantoja – Nyheter och meddelanden

Maantieteet kriiseissä

Vuoden 2023 Maantieteen päivien teemana oli *Maantieteet kriisien aikana*. Päivät järjestäneen Itä-Suomen yliopiston työryhmän mukaan teema nosti esille tämänhetkisten tai sellaisina havaittujen kriisien moninaisuutta sekä kriisien rajaamisen ja vaikutusten ongelmallisuutta. Kriisit kun voivat ulottua arkisista ongelmien vyyhdeistä planetaariisiin murrokseen, ja mitä moninaisemmiksi kriisit kehkeytyvät, sitä laaja-alaisempaa näkemystä niiden käsittely tarvitsee. Paikalle 9.–10. marraskuuta oli maantieteellisiä kriisejä ratkaisemaan saapunut yli sata osallistujaa.

Päivien avainluennot pitivät palkittu talous- ja teknologiamaantieteen professori **Rob Kitchin** Maynoothin yliopistosta sekä energian geopolitiikan asiantuntija professori **Veli-Pekka Tynkkynen** Aleksanteri-instituutista. Luennoissaan Kitchin pohti tutkijoiden ja datan roolia kriisitilanteissa. Reflektoidessaan Irlannin asuntokriisiä ja tilastojen poliittisuutta Kitchin muistutti, että tutkijoiden oletetaan osallistuvan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja maailman muuttamiseen. Päivien toisessa avainluennossa Tynkkynen avasi energian geopolitiikkaa muovaavaa vaikutusta. Energiaan liittyvä omistaminen ja keskittyminen ja toisaalta jakaantuminen ja hajaantuminen vaikuttaa erityisen paljon demokraattisiin järjestelmiin sekä territoriaalisen vallan jäsentymiseen. Puheenvuorot yhdessä painottivat avoimuuden merkitystä kestäville ratkaisuille.

Ensimmäistä kertaa järjestetyssä *Fennia*-paneelissa keskustelivat planetaarisesta urbanismista *Fennian* päätoimittajan professori **Kirsi Pauliina Kallion** johdolla panelistit **Tarmo Pikner**, **Sanna Ala-Mantila** ja **Burcu Yigit Turan** sekä keskustelijat **Tero Mustonen** ja **Maija Kuivalainen**. Panelistit peräänkuuluttivat kaupunkien vastuuta ympäristöönsä, luopumista hankalasta kaupunkimaaseutu -jaottelusta sekä moninaisempien yhteysien tunnistamista. Tarve puhua oikeudenmukaisuudesta ja kulutuksen globaaleista vaikutuksista heijasteli paneelin aiheen merkitystä.

Maantieteen päivien muu tieteellinen anti koostui kolmesta paneelista sekä 17 sessiosta. Paneeleissa pohdittiin maantieteen osuutta opiskelijavaihtautuudistuksessa sekä geopolitiittisia kriisejä sekä ensiesitettiin **Mikko Jorosen** tuottama *Visiting the*

dead -dokumentti Palestiinasta. Sessioiden teemat kuvastavat hyvin maantieteen moninaisuutta luonnonprosessien mittaamisesta alueiden suunnitteluun ja uusiutumiseen, terveys- ja ympäristövas- tuullisuudesta kestävyysmurrokseen ja omistamisen maantieteisiin. Maantieteen merkitys opetuksessa ja maailmankuvan muodostumisessa tuli myös esiin erinomaisesti kriiseihin liittyvien geomedian ja karttojen keskustelujen avulla.

Iltajuhlassa yhteislaulua

Maantieteen päivien iltajuhlassa Ravintola Puistos- sa Suomen Maantieteellinen Seura myönsi kaksi mitalia. Yliopistonlehtori **Olli Ruthille** myönnettiin Iivari Leiviskä -mitali ”pitkäaikaisesta ja ansiok- kaasta panoksesta maantieteen opetuksen edistämi- sen puolestapuhujana niin koulumaailmassa kuin yliopistoissa”. Seuran puheenjohtaja (ja syntymä- päiväänsä viettänyt) **Joni Vainikka** muistutti pu- heessaan, että tohtori Ruthin kokemus ylioppilastut- kintolautakunnassa, todistusvalintojen ja lukiokirjo- jen kehittämisen sekä maantieteen olympialaisissa tekee hänestä ”yhden valtakunnallisesti vaikutta-

Kuva 1. Iivari Leiviskä -mitalilla palkittu Olli Ruth (vas.) ja Ragnar Hult -mitalilla palkittu Veli-Pekka Tynkkynen. Kuva: Joni Vainikka.

vimmista henkilöistä maantieteen opetuksessa sekä portinvartijan lukioiden ja yliopistomaantieteen välillä ohjaten siten suomalaisen maantieteen tulevaisuutta”. Kiitospuheessaan tohtori Ruth muistutti Leiviskän merkityksestä maantieteen popularisoinnille ja opetuksen kehittämisestä.

Samassa yhteydessä Maantieteellinen Seura myönsi Ragnar Hult -mitalin Aleksanteri-instituutin professori Veli-Pekka Tynkkyselle. Puheenjohtajan mitalia perustelleessaan Vainikka totesi, että tänä vuonna palkinto on ”rohkeudesta yhteiskunnallisessa ja tieteellisessä keskustelussa sekä ansiokkaasta maantieteellisestä tutkimuksesta Suomen tulevaisuuden haasteista”. Helsingin maantieteen alumni Tynkkynen pyrkii tutkimuksessaan kartoittamaan polkuja kestävämpään ja demokraattiseen tulevaisuuteen. Hän totesi kiitospuheessaan, että yhdelläkin rohkaisevalla sanalla voi olla tutkijalle suuri merkitys.

Tämän vuoden paras maantieteen alan maisterintutkielma myönnettiin poikkeuksellisesti iltajuhlan sijaan Kumpulassa Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen 130-vuotisjuhlassa. **Milena Nevannon** tutkielma ”Viheralueiden yhteys koettuun terveyteen Helsingissä” voitti arvostetun tunnustuksen tiukan äänestyksen jälkeen.

Järjestyksessään maantieteen päivät olivat 57. Järjestelyistä vastannut apulaisprofessori **Moritz Albrecht** oli pyytänyt Suomen Maantieteellistä Seuraa selvittämään maantieteen päivien historiaa, joka vuotta 2020 lukuun ottamatta ulottuu vuoteen 1971. Vuosien 1912 ja 1926 välillä Seura järjesti

Kuva 2. Vuoden parhaan maisterintutkielman palkinnon sai Milena Nevanto. Kuva: Oskar Rönnberg.

myös viidet Maantieteilijän päivät. Maantieteilijöillä on siten pitkä historia yhteisten konferenssien järjestämisestä. Turun yliopisto järjestää seuraavat 58. maantieteen päivät, jotka ovat samalla Turun maantieteen laitoksen 100-vuotisjuhlat. Järjestelytoimikunnan puolesta tohtori **Sanna Mäki** toivotti Maantieteen päivien päätteeksi seuraaville päiville ”sata lasissa”.

JONI VAINIKKA
SMS:n puheenjohtaja

Pohjoismaisten maantieteilijöiden tapaaminen Kööpenhaminassa kesäkuussa

Kymmenes pohjoismaisten maantieteilijöiden tapaaminen eli Nordic Geographers Meeting järjestetään 24.–27. kesäkuuta 2024 Kööpenhaminassa. Konferenssin teemana on tällä kertaa *Transitioning Geographies*.

Ilmoittautuminen on auki 1.2.–15.4.2024.

Lisätietoa konferenssin nettisivuilta <www.ngm2024.com>.

Kaupunkitutkimuksen päivät Helsingissä toukokuussa

Kaupunkitutkimuksen päivät järjestetään 23.–24. toukokuuta 2024 Helsingissä Tieteiden talossa. Vuoden 2024 teemana on *Muuttuva kaupunki*. Työryhmiä voi ehdottaa 16.2.2024 asti osoitteeseen <ktp.koordinaattori@gmail.com>.

Väitöksiä – Disputationer

Hallintotieteiden maisteri **Tuomas Honkaniemen** aluetieteen alaan kuuluva väitöskirja *Maaseutuja kaupungissa: paikkaseksikkyys-ilmion relationaalinen tulkinta* tarkastettiin Vaasan yliopiston johtamisen akateemisessa yksikössä 2. kesäkuuta 2023. Vastaväittäjänä toimi tutkimus-

johtaja, dosentti **Sulevi Riukulehto** Helsingin yliopistosta ja kustoksena yliopistonlehtori **Ilkka Luoto**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Acta Wasaensia numerolla 508 ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta <osuva.uwasa.fi>.

Filosofian maisteri **Kirsi Korhosen** maantieteen alaan kuuluva väitöskirja *Perspectives on sustainable food systems and their development in Northern Ostrobothnia, Finland* tarkastettiin Oulun yliopiston luonnontieteellisessä tiedekunnassa 29. syyskuuta 2023. Vastaväittäjänä toimi dosentti, yliopistotutkija **Tuija Mononen** Itä-Suomen yliopistosta ja kustokse-

na dosentti, johtava tutkija **Toivo Muilu** Luonnonvarakeskuksesta. Tutkimus on julkaistu Luonnonvarakeskuksen sarjassa Luonnonvara- ja bio-talouden tutkimus numerolla 83/2023 ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta <juku-ri.luke.fi>.

Filosofian maisteri **Henna Anuntin** maantieteen alaan kuuluva väitöskirja *Geomedia skills for 21st century geography learners: educational experiments in teaching and learning with geomedia* tarkastettiin Oulun yliopiston luonnontieteellisessä tiedekunnassa 20. lokakuuta 2023. Vastaväittäjänä toimi dosentti **Petteri Muukkonen** Helsingin yliopistosta ja kustoksena professori emeritus **Jarmo Rusanen**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Acta Universitatis Ouluensis A numerolla 786 ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta <jultika oulu.fi>.

Filosofian maisteri **Antti Sallisen** maantieteen alaan kuuluva väitöskirja *Aapa mires in transition: Exploring hydrological and morphological changes in boreal aapa eco-systems* tarkastettiin Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnassa 3. marraskuuta 2023. Vastaväittäjänä

toimi professori **Anne Tolvanen** Luonnonvarakeskuksesta ja kustoksena professori **Timo Kumpula**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Dissertations in Social Sciences and Business Studies numerolla 307 ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta <erepo.uef.fi>.

Filosofian maisteri **Tuomas Väisänen** maantieteen alaan kuuluva väitöskirja *Diversity of places and people: Using big data to understand languages and activities across geographical space* tarkastettiin Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa 10. marraskuuta

2023. Vastaväittäjänä toimi apulaisprofessori **Grant McKenzie** McGill Universitystä ja kustoksena professori **Tuuli Toivonen**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Department of Geosciences and Geography A numerolla 111 ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta <helda.helsinki.fi>.

Filosofian maisteri **Kerli Mührisepin** maantieteen alaan kuuluva väitöskirja *Capturing segregation through space and time: New insights from the activity space approach and big data* tarkastettiin Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa 25. marraskuuta 2023. Vastaväittäjänä

toimi professori **Mei-Po Kwan** Hongkongin kiinalaisesta yliopistosta ja kustoksena professori **Tuuli Toivonen**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Department of Geosciences and Geography A numerolla 112 ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta <helda.helsinki.fi>.

Väitös- ja nimitystiedot Terraan!

Väitös- ja nimitysuutisten julkaisemiseksi väittelijän tai uuteen tehtävään nimitetyn tiedot tulee lähettää *Terraan* toimitukseen mahdollisimman ripeästi.

Väitöskirjojen osalta mukaan liitetään väittelijän nimi ja oppiarvo, väitöskirjan nimi, ala, julkaisukanava ja mahdollinen sähköinen saatavuus, kustoksen ja vastaväittäjän nimi ja organisaatio sekä väitöksen paikka ja ajankohta. **Nimitysuutisiin** liitetään tiedot tehtävästä ja sen kestosta sekä ytimekäs kuvaus nimitetyn ansioista.

Sekä väitös- että nimitysuutisiin voidaan liittää mustavalkoinen valokuva. Aineisto lähetetään sähköpostitse toimitussihteerille <*oskar.ronnberg@helsinki.fi*>.